

Belediye Vergileri ve Sorunlar

Anayasa mahalli idarelere ve dolayısıyla belediyelere kendilerine asli kaynak sağlamak üzere vergi veya benzeri mali yükümlölük ihdas yetkisi vermemiştir. Buna karşılık merkezi idare, yasama organı tarafından ihdas edilen kamu gelirlerini tahsil etme veya merkezi idare tarafından tahsil edilecek gelirlerden bu idarelere pay verilmesi yolunu açık bırakmıştır. Bu Anayasal düzenlemeler ışığında, ‘emlâk vergisi’ni tahsil yetkisi ile Belediye Gelirleri Kanunu ile ihdas olunan vergi ve harçların tahsil yetkisi belediyelere verilmiştir. - 22.09.2016

Belediye Vergileri ve Sorunlar

Anayasa mahalli idarelere ve dolayısıyla belediyelere kendilerine asli kaynak sağlamak üzere vergi veya benzeri mali yükümlölük ihdas yetkisi vermemiştir. Buna karşılık merkezi idare, yasama organı tarafından ihdas edilen kamu gelirlerini tahsil etme veya merkezi idare tarafından tahsil edilecek gelirlerden bu idarelere pay verilmesi yolunu açık bırakmıştır. Bu Anayasal düzenlemeler ışığında, ‘emlâk vergisi’ni tahsil yetkisi ile Belediye Gelirleri Kanunu ile ihdas olunan vergi ve harçların tahsil yetkisi belediyelere verilmiştir.

Belediye Gelirleri Kanunu ile ihdas olunan ilan ve reklam vergisinin, eğlence vergisinin, akaryakıt tüketim vergisinin, elektrik ve havagazı tüketim vergisinin, yangın sigortası vergisinin ve çevre temizlik vergisinin tahsil yetkisi belediyelere bırakılmıştır. Ancak bu vergilerin çoğunun dolaylı vergi şeklinde düzenlenmiş veya araya vergi sorumlusunun konulmuş olması dolayısıyla, bu vergiler uygulamada fazla dikkat çekmemektedir.

Oysa bu vergilerin işleyişine bakıldığında pek çok gereksiz ihtilaflara yol açan vergiler olduğu görülmektedir. Bu ihtilafların bir kısmı kanuni düzenlemelerin yetersizliğinden bir kısmı da bu yetersizlik sebebine dayalı olarak birçok belediyenin adeta maliye bakanlığı gibi kendi yorum ve kurallarına göre tahsil çabasına girmesinden kaynaklanmaktadır.

Örneğin, bir belediye temel amacı enerji üretimi, üretilen elektriğin iletilmesi ve dağıtılması olan elektrik üretim kurumlarının bu amaçlı tesislerinden ve enerji nakil hattı ve direklerinden ayrı ve bağımsız düşünölemeyecek olan santral bünyesindeki binaları

emlâk vergisi konusuna alırken, diğ er bir belediye s  z konusu binaları istisna kapsamında değerlendirmektedir.

Bir belediye, Vergi Usul Kanunu'nun yoklama ve tespit h  k  mlerini yok sayarak ve belediye vergilerinin de Vergi Usul Kanunu'na tabi olduğunu dikkate almayarak, binaların fotoğraflarını çekip, tutanağa bağlayıp, cezalı ilan ve reklam vergisi tarhiyatı yapabilmektedir.

İlan ve reklam vergisi ile ilgili bir diğ er ilginç uygulama ise fuar ve sergi binalarının içerisinde gezen zabıtalara çektiği stand fotoğraflarının tarhiyata esas alınmasıdır.

Bir başka belediye ise ticaret odasından aldığı resmi belgeye g  re, işyerinin vitrin camına yapı tırdığı ucuzluk yazısını mevsimlik indirimleri belgeleyen bir yazı mahiyetinde olduğunu, bir başka deyişle sadece alınan izni belirleyen ve ucuz satışların ba ladığını duyuran bir yazı olduğunu dikkate almaksızın ilan ve reklam niteliğinde g  rmektedir.

Ben sadece iki vergiden, yargı kararlarına da bakarak bazı örnekler verdim. Bu  rnekleri çoğaltmak, diğ er vergilerle de ilgili örnekler bulmak çok kolaydır.

Eml k vergisi uygulaması da sorunludur. Örneğin bir vakfın kendi kurduğu ve iktisadi işletmesi niteliğindeki okul işletmesine tahsis ettiği okul binalarından, kanunun 4/m maddesine rağmen, cezalı olarak emlâk vergisi isteyen belediyeler vardır.

Eml k vergisinin  u anda en sorunlu alanı, arsa değerleri konusu ve yargı yoluna geçiş aşamasıdır. Yargı yoluna geçiş aşaması ve dava açma s uresi, arsa değerlerinin kesinleşme safhası, kanunla düzenlenmesi gereken konular olmasına rağmen, içtihatlarla yol alınmaya çalışılmaktadır. Bu konuların da Kanunla düzenlenmesi zorunludur.

Belediye Gelirleri Kanunu'nun çok farklı uygulamalarla gündeme gelen ve en adaletsiz düzenlemeleri ise harcamalara katılma payına ilişkin düzenlemeleridir.

Bütün bu uygulamalar ve yarattığı gereksiz ihtilaflar, belediye vergilerinin gözden geçirilmesinin zamanının geldiğini göstermektedir. Bu vergilerin, yeniden ve gereksiz ihtilaflara yol a mayacak şekilde verginin unsurlarını daha açık belirleyen hükümlerle düzenlenmesi gerekmektedir. Hatta emlâk vergisi de kapsama alınarak belediye gelirlerinin bir bütün halinde bir kanunda düzenlenmesi de böylece sağlanmış olacaktır.

Kaynak: Dünya Gazetesi / Bumin Doğrusöz

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres:

Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA